

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

57. In irrogatione pœnarum magna vti discretione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

vt à familia viri Ecclesiastici procul sit is corpora
 tus, quo milites & profani iuuenes vti solent.
 itaque quod vanitatem & ostentationem præ se
 in tuo & tuorum ornatu conspiciatur.

SIGNVM LVII.

*In irrogatione pœnarum magna
 discretione.*

REGVLA Canonicis in Concilio
 Aquilgranensi capite centesimo
 quarto præscripta ait: Iuxta modum cuius
 mensura extendenda est corruptionum.
 cesse est vt Prælati circa delinquentes
 peritissimi imitentur factum, vt adhibe
 gnæ discretionis cura quod cuique con
 quodue conueniat adhibeant, hoc sum
 re perpendentes, vt iuxta quantitatem
 rum exhibeant fomenta curationum,
 nus nec alteri dent quod noceat, nec al
 trahant quod iuuat. Si quis frater in
 tione Canonica constitutus horas Can
 frequentate neglexerit, Ecclesiamque
 ligiose, sed pompaticè, vel incompo
 trauerit, & opus DEI negligenter ex
 fuerit, ad collationem venire distulerit,
 dientiam à magistris sibi iniunctam
 cusauerit, in legendo vel cantando,
 teris Ecclesiasticis disciplinis iuxta
 dium non exhibuerit, ad Missam non

*Regula dis
 ciplina &
 corruptio
 nis Cano
 nicis præ
 scripta.*

corpore, sed vitio tarde accurrerit, è claustris
 licentia exierit, per licentiam vero egres-
 sus, extra constitutum siue placitum moras
 fecerit, in plateas ire, aut in biuiis residere
 remanserit, in dormitorio aliquid indecens
 aut inhonestum verbis aut actibus perpetra-
 verit, alicubi nisi in dormitorio cum cæteris
 obsequie causa ineuitabili dormire præsumpse-
 rit, fratribus charitatis officio obedienter ser-
 uare neglexerit, discordiam, quam (dicente
 scriptura Prouerbiorum sexto capite) DEI a-
 nimam derestatur, inter fratres seminauerit, hic
 primo secundum præceptum Domini non so-
 lum semel aut secundo ac tertio, quin imo
 quatuor admodum admoreatur. Et si his admoni-
 tionibus non cesserit, publica obiurgatio-
 ne corripitur. Quod si & his renisus fue-
 rit, cæteris sibi alimentis interdictis pane
 ac fumento usque ad dignam satisfactionem utatur
 aqua. Si vero nec sic se correxerit, separetur
 a mensa, & societate fratrum & choro psal-
 tiorum remoueatur, & seorsim in loco hu-
 milioremodi negligentibus à Prælati constituto
 cogatur, vt saltem rubore sequestratione
 emendetur. Deinde si his modis correptus
 incorrigibilis extiterit, & ætas permiserit,
 (iuxta Salomonem Prouerbiorum capite
 primo octauo, versiculo secundo. Et capite
 trigesimo nono, versiculo decimo nono) stul-
 tioribus verbis non corrigitur, congrua ei, verbe-
 ratione adhibeatur castigato, quibus utpote fi-
 lius verberetur, quatenus (secundum Bea-

ti Gregorij sententiam) qui iubentis
 ba non audiunt, verberibus admonentur
 vt ad bona desideria pœnæ trahant quos
 mia non inuitant. Cæterum si talis fuerit
 aut ætas, aut qualitas personæ verberari
 siuerit publica obiurgatione, & contumacia
 iuniorum afflictione & sequestrationis
 re huiuscemodi corripiatur, vsque dum
 pœnitentiæ satisfactione veniam consequatur
 Si vero vterque & qui flagellatur, & qui
 gellari ætas aut qualitas personæ prohibet
 hoc incorrigibiles extiterint, sit locus
 claustra Canonorum, sicut multis in
 poscitur esse, quo ad tempus retrudantur
 condum modum culpæ castigentur, vt in
 postolũ (in Epistola prima ad Corinthios,
 totopite, versiculo quinto.) tradidi satanæ
 tentum carnis vt spiritus saluus sit in die
 ni. Quod si etiam tot saluberrimis admonitionibus
 nibus & castigationibus necdum pariter
 fiat pro eis ab omni congregatione communitatis
 oratio vt à Domino sanentur.

Postremo si inemendabiles & incorrigibiles
 apparuerint, ne per plures eorum dira
 contagia, necesse est vt à cæterorum societate
 (vt pote oues morbidæ) segregati ante portam
 tiam deducantur Episcopi vt ab eo Canonice
 autoritate publice damnentur. Si vero
 in Collegio Canonorum culpam criminalem
 lem admiserit, huic nulla danda est dispensatio
 quia aut sponte pœnitentiam pro admittenda

gerat, aut si id agere resultaerit coram Epi-
 scopo dedicatur vt ab eo publica mulctetur pœ-
 nitentia. Meminisse enim oportet Rectores,
 columba est in Diuinis Scripturis Eccle-
 siæ appellata, (Canticorum sexto capite, ver-
 siculo octauo, & capite secundo, versiculo de-
 cimo quarto) quæ non vnguibus lacerat, sed
 stipe percutit. Vnde etiam ipsis summo pe-
 nitentiæ obseruandum est, vt iuxta modum culpa-
 rum & personarum atque ætatum omnino
 correptio sit temperata, vt nec vitium de-
 terius inoleat, nec correptio mansuetudinis
 modum excedat, ne (vt ait Beatus Maximus)
 solutior lenitas conuentionem præbeat
 peccanti, aut immoderata seueritas à lapsu non
 detinet delinquentem. Cauendum etiam il-
 licite errata delinquentium alicuius rei liuore
 fatiant, sed potius, vt ait Beatus Augustinus
 in diebus criminum persecutores & hominum li-
 beratores, oderunt vitia, diligant homines,
 puniant quod instinctu diaboli ingestum est,
 diligant quod DEI bonitate creatum est.
 teneant in manu baculum & virgam, bacu-
 lum quo aliorum virium imbecillitates spiri-
 tualiter sustineant, virgam vero qua vitia de-
 linquentium zelo rectitudinis feriant. Fu-
 git hæc in Canone seu Regula Canonico-
 rum, quæ vti iam iussu alicuius Prælati Eccle-
 siæ tertio Tomo Conciliorum seorsim impri-
 metur breuibus notis ex aliis Conciliis ad-
 scriptis.

*Vide S. Ba-
 siliæ anim-
 aduersio-
 nes aduer-
 sus Cano-
 nicos de-
 linquen-
 tes constituta.*

Sanctus Gregorius libro vigesimo sexto

R 3

moral.

moral. capite vigesimo secundo & tertio, Prælatus monens ait: *Summe bene regitur cum is qui præst vitii potius quam tribus dominatur. Sanctus Augustinus* (Epistola centesima nona) ad seruos Dei scribit: *Prælatum tanquam patri obediatur, ipse vero non seculi potestate dominante, sed charitate seruientem.*

Ioan. IV.

Matt. 23.

Vtinam non esset etiam in hoc mundo verum quod ait Sanctus Chrysostomus in re imperfecto homilia quadragesima quarta Matthæum: [Sacerdotes (Iudæorum) autem] pleni, si quis de populo decimas non obtulisset, quasi magnum ei in Deum peccabat aut lædebat aliquid tale faciebat, nemo curabat perire eum, quasi nullam culpam fecisset in Deum peccabat. Et de suo quidem sollicite agebant, de gloria autem Deum in lute hominum negligebant. Ideo dicitur eis: *Væ vobis qui decimas etiam reuerentiarum exigitis à populo, & misericordiam & iustitiam non facientes, populum non monentes.* Sic & modo fit. Ecce enim clericus si debitum honoris non accipit à parochiano, aut presbyter non accipit à diacono, aut diaconus à lectore, irascitur & turbatur, si autem viderit aut Episcopus presbyterum, aut presbyter diaconum circa Ecclesiæ obsequium non permanentem, aut alias peccantem

DEVM, neque irascitur ei neque curat, quia
 omnes quidem de suo honore solliciti sunt,
 de honore autem DEI nullus. Et portio-
 nes quique suas secundum dignitatem suam
 diligenter aspiciunt & defendunt, & secun-
 dum dignitatem suam curam impendere cir-
 ca obsequium Ecclesiarum attendunt. Si po-
 nitur decimas non obtulerit murmurant o-
 mnes, & si peccantem viderunt nemo murmu-
 rat contra eos.] Hæc ille.

SIGNVM LVIII.

*Disputationes doctorum virorum li-
 benter audire.*

CVM Alexander Farnesius Cardinal. Eccle-
 sia Romanæ Cancellarius ipse littera-
 rum expers esset, semper tamen ad prandium
 cenam viros quosque eruditionis fama
 clarissimos adhibuit, quibus præsertim peracta
 digestionem, varias de rebus variis quæstiones
 proponens, eosque illas in diuersas partes dis-
 cutientes diligenter attendens, tandem admi-
 rante sagaci quo præditus erat ingenio ex
 cellentissimus euasit, atque omnium rerum
 scientia instructissimus. Nam recte dicebat
 Ioannes Picus Mirandula, eas disputationes
 præcedere, quæ placito animo ad inuestigan-
 dam perquirendamque veritatem priuatis in lo-

*Ioannes
 Francis in
 vita Pic.*